

DECYZJA

Na podstawie art. 108 ust. 4 pkt 7 lit. b w zw. z art. 94a ust. 1, 2, 3 oraz art. 129b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *Prawo farmaceutyczne* (tekst jednolity Dz.U. 2019 r. poz. 499 ze zm.) oraz art. 104, art. 105 § 1 oraz art. 107 § 1 i § 3 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (tekst jednolity Dz.U. 2018 r., poz. 2096 ze zm.)

MAŁOPOLSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR FARMACEUTYCZNY W KRAKOWIE

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wszczętego z urzędu w dniu 23.05.2019 r. wobec przedsiębiorcy [...] Sp. z o. o. z siedzibą [...] w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *Prawo farmaceutyczne* w zakresie działalności reklamowej apteki ogólnodostępnej o nazwie [...] zlokalizowanej [...]

I. stwierdza naruszenie przez przedsiębiorcę [...] Sp. z o. o. z [...] ustawowego zakazu reklamy apteki i jej działalności poprzez prowadzenie reklamy apteki ogólnodostępnej o nazwie [...] zlokalizowanej [...] polegającej na:

- kolportowaniu gazetki zatytułowanej „[...]”, zawierającej zdjęcia produktów wraz z ich cenami sprzedaży w aptece oraz jednoczesnym umieszczeniu w izbie ekspedycyjnej plakatu o nazwie, a także równoczesnym oznakowaniu tych samych produktów na regałach ekspedycyjnych cenami z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;
- umieszczeniu w izbie ekspedycyjnej plakatu o nazwie „[...]” zawierającego zdjęcia niektórych produktów z wyżej wymienionej gazetki z ich cenami sprzedaży w aptece, a także równoczesnym oznakowaniu tych samych produktów na regałach ekspedycyjnych cenami z wykrzyknikiem, w okresie od początku września 2018 r. do końca października 2018 r.;
- umieszczeniu na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „PROMOCJA %” oraz oznakowaniu produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;
- zamieszczeniu na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” oraz oznakowaniu produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;
- zamieszczeniu na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym

tło o treści „W OFERCIE %”, w dniu 03.12.2018 r.;

- II. **nakłada** na przedsiębiorcę [...] Sp. z o. o. z siedzibą [...] **karę pieniężną w wysokości 10 000,00 zł. (słownie: dziesięć tysięcy złotych ⁰⁰/100)** z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - *Prawo farmaceutyczne* w zakresie opisanym w punkcie I niniejszej decyzji, płatną do budżetu państwa.
- III. **umarza postępowanie w części dotyczącej wydania nakazu zaprzestania prowadzenia reklamy apteki i jej działalności w sposób opisany w punkcie I decyzji.**

UZASADNIENIE

W dniu 16.11.2018 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu w Krakowie wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu prowadzenia reklamy aptek ogólnodostępnych w tym [...] zlokalizowanej [...]. Do zawiadomienia dołączono dokumentację fotograficzną przedstawiającą wyeksponowane oraz widoczne dla pacjentów materiały reklamowe znajdujące się w izbie ekspedycyjnej apteki. Zgodnie z dostarczonym pismem oraz dołączoną dokumentacją fotograficzną materiały reklamowe stanowiły:

1. białe napisy na czerwonym tle o treści „PROMOCJA %” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych z produktami oznakowanymi cenami umieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem;
2. białe napisy na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych z produktami oznakowanymi cenami umieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem;
3. gazetka zatytułowana „[...]”, umieszczona na stojaku, zawierająca zdjęcia produktów wraz z ich cenami sprzedaży w aptecę;
4. plakat w ramkach, umieszczony na ścianie, o nazwie „[...]” zawierający zdjęcia produktów, ich ceny sprzedaży w aptecę umieszczone na czerwonym tle oraz ich opisy.

W związku z zawiadomieniem Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Krakowie podjął decyzję o przeprowadzeniu kontroli doraźnej w powyższej aptece.

W dniu 03.12.2018 r. w aptecę ogólnodostępnej o nazwie [...] zlokalizowanej [...], prowadzonej przez podmiot przedsiębiorcę [...] Sp. z o. o. z siedzibą [...] przeprowadzono kontrolę.

W dniu kontroli inspektor farmaceutyczny stwierdził, iż z wyżej wymienionych materiałów, w izbie ekspedycyjnej znajdowały się jedynie białe napisy na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych. Produkty umieszczone w regałach nie zostały jednak oznakowane cenami umieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem. Pozostałych materiałów reklamowych opisanych w piśmie z dnia 15.11.2018 r. nie stwierdzono.

Niemniej jednak w trakcie dalszych czynności kontrolnych, podczas rozmowy

z kierownikiem apteki Panią mgr farm. [...] ustalono, iż:

1. gazetka „[...]” była dostępna dla pacjentów w izbie ekspedycyjnej;
2. plakat o nazwie „[...]” był umieszczony w izbie ekspedycyjnej w okresie od pierwszego tygodnia miesiąca września 2018 r. do października 2018 r.;
3. przed dniem kontroli w izbie ekspedycyjnej znajdowały się
  - białe napisy na czerwonym tle o treści „PROMOCJA %” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych z produktami oznakowanymi cenami umieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem;
  - białe napisy na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych z produktami oznakowanymi cenami umieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem;oznakowania te były umieszczane przez dział marketingu podmiotu prowadzącego aptekę.

W wyniku kontroli stwierdzono następującą niezgodność

Prowadzenie reklamy apteki oraz jej działalności poprzez:

- *kolportowanie gazetki zatytułowanej „[...]”, zawierającej zdjęcia produktów wraz z ich cenami sprzedaży w aptece oraz jednoczesne umieszczenie w izbie ekspedycyjnej plakatu o nazwie „[...]” zawierającego zdjęcia niektórych produktów z wyżej wymienionej gazetki z ich cenami sprzedaży w aptece, a także równoczesne oznakowanie tych samych produktów na regałach ekspedycyjnych cenami z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;*
- *umieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „PROMOCJA %” oraz oznakowanie produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;*
- *zamieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” oraz oznakowanie produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, w miesiącu październiku 2018 r.;*
- *zamieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %”, w dniu kontroli*

mającej na celu wywołanie pozytywnego wizerunku apteki, a w konsekwencji wzbudzenie zainteresowania oferowanymi przez aptekę produktami, zmierzające do zachęcania do nabywania w tej właśnie aptece produktów, w tym również produktów leczniczych oraz wspierania zwiększania sprzedaży co stanowiło naruszenie art. 94a ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. 2017 poz. 2211 ze zm.).

Niezgodność ta została zawarta w protokole z dnia 03.12.2018 r. podpisanym przez inspektora farmaceutycznego oraz Pełnomocnika podmiotu prowadzącego aptekę [...]. Podpisany protokół z kontroli apteki wpłynął do Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Krakowie w dniu 01.04.2019 r.

W związku z zawiadomieniem o podejrzeniu prowadzenia reklamy [...] zlokalizowanej [...] oraz ustaleniami dokonanymi podczas kontroli Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Krakowie pismem z dnia 23.05.2019 r. zawiadomił pełnomocnika podmiotu prowadzącego aptekę [...] o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo

farmaceutyczne w zakresie działalności reklamowej apteki i wezwał do wzięcia udziału w postępowaniu.

Postanowieniem z dnia 23.05.2019 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Krakowie dopuścił następujące dowody w sprawie:

1. Pismo z dnia 15.11.2018 r. wraz z załączonymi zdjęciami;
2. Protokół znak FAKR-I.8521.3.20.2018 z dnia 03.12.2018 r. z kontroli doraźnej spółki [...] Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w [...] prowadzącej aptekę ogólnodostępną o nazwie [...] w [...];
3. Pismo kontrolowanego z dnia 07.01.2019 r. wraz załącznikami;
4. Pismo z dnia 22.03.2019 r.;
5. Pismo kontrolowanego z dnia 29.03.2019 r. z załącznikiem

- na okoliczność treści w nich zawartych, w tym ustaleń dokonanych w trakcie kontroli apteki.

W odpowiedzi na zawiadomienie Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne pełnomocnik podmiotu prowadzącego aptekę [...] pismem z dnia 04.06.2019 r. wniosła o umorzenie niniejszego postępowania administracyjnego na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z jego bezprzedmiotowością oraz przedstawiła stanowisko Spółki zgodnie, z którym w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów dotyczących zakazu reklamy aptek, tj. art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne. Strona wyraziła następujące stanowisko:

1. *„[Brak działań promocyjnych w toku kontroli WIF]
Na wstępie należy podkreślić, że w trakcie przeprowadzonej kontroli WIF ustalili (strona 5 protokołu w pkt. II – „Ustalenia”), że „W trakcie kontroli (podkreślenie Spółki) inspektor farmaceutyczny stwierdził, iż z wyżej wymienionych materiałów, w dniu kontroli w izbie ekspedycyjnej znajdowały się jedynie białe napisy na czerwonym tle o treści” W OFERCIE%” zamieszczone w górnej części regałów ekspedycyjnych. Produkty umieszczone na regałach nie zostały jednak oznakowane cenami mieszczonymi w czerwonej ramce oraz opatrzone wykrzyknikiem (...). Pozostałych materiałów reklamowych (...) nie stwierdzono.” (strona 5 protokołu).
przedmiotem kwestionowanych przez WIF niezgodności są takie działania, jakich Wobec ustaleń WIF z przebiegu kontroli, zdaniem Spółki całkowicie niezasadne jest wskazywanie niezgodności stwierdzonych rzekomo właśnie w trakcie kontroli. Dodatkowo Spółka podkreśla, że przedmiotem kwestionowanych przez WIF niezgodności z kontroli są takie działania jakich WIF wprost nie stwierdził „w trakcie kontroli”;*
2. *„[Kolportowanie gazetki „ [...]” ze zdjęciami oraz cenami oferowanych w aptecę produktów]
Na wstępie Spółka pragnie wskazać, że przedmiotowe gazetki na dzień dzisiejszy nie są udostępniane w lokalu Apteki.
Ponadto, gazetka umieszczona w Aptecce nie stanowiła w jej ocenie reklamy apteki w rozumieniu art. 94a Prawa Farmaceutycznego. Tego rodzaju materiał należy uznać za ofertę producencką, która jest zgodna z przepisami Prawa Farmaceutycznego”;*
3. *„[Umieszczenie w izbie ekspedycyjnej Apteki plakatu zatytułowanego „[...]”*

W pierwszej kolejności Spółka pragnie wskazać, że przedmiotowy plakat został usunięty z Apteki.

Niezależnie od powyższego, podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z treścią art. 60 ust. 1 Prawa Farmaceutycznego „reklama produktu leczniczego może być prowadzona wyłącznie przez podmiot odpowiedzialny albo na jego zlecenia”.

Na zakwestionowanym przez WIF plakacie wyraźnie wskazano, że „Publikacja zawiera reklamy produktów na zlecenie podmiotów trzecich”. Tak przedstawiony komunikat wprost informuje, iż treści na nim zawarte stanowią reklamę produktów prowadzona na specjalne zlecenie, a nie zakazaną reklamę apteczną.

Niewłaściwym jest - jak to uczynił WIF – utożsamianie dozwolonej prawem reklamy produktów leczniczych realizowanej na zlecenie podmiotów odpowiedzialnych, z zakazaną prawem reklamą aptek. Jakkolwiek w obecnym stanie prawnym apteki nie mogą prowadzić działalności reklamowej swoich usług to jednak podmioty odpowiedzialne mają możliwość korzystania z placówek aptecznych jako miejsca reklamy własnych produktów. W przypadku reklamy prowadzonej na zlecenie określonego podmiotu odpowiedzialnego (o czym wprost informuje zakwestionowany materiał), kwestionowany plakat nie stanowi zakazanej reklamy apteki.

Stanowisko Spółki wspiera Fakt, że kwestionowany plakat nie zawiera żadnych informacji stanowiących odniesienie do Apteki, lub w jakikolwiek inny sposób łączących go z Apteką. Na omawianym materiale nie zawarto nazwy, logo, informacji o lokalizacji Apteki, jak również jakichkolwiek innych elementów pozwalających na identyfikację plakatu ze Spółką lub prowadzoną przez nią Apteką. Reasumując, w przypadku plakatu „[...]”, mamy do czynienia z sytuacją, w której zarzut zakazanej reklamy aptecznej został postawiony na podstawie materiałów w żaden sposób nie odnoszących się do Apteki.”

4. *„[Informacje sugerujące obniżkę ceny produktu poprzez oznakowanie ceny produktów na regałach ekspedycyjnych czerwoną ramką oraz wykrzyknikiem]*

Spółka podkreśla, że wskazane działanie nie jest aktualnie prowadzone w Aptece.

W ocenie Apteki żadne z podejmowanych przez nią działań nie zmierzało do zachęcania nabywania asortymentu aptecznego, jak również nie miały one na celu wspieranie zwiększania sprzedaży w Aptece. W toku przeprowadzonej kontroli nie wykazano również by Apteka w jakikolwiek sposób wzbudziła faktyczne zainteresowanie konsumentów, a tym samym doprowadziła do zwiększenia sprzedaży produktów dostępnych w Aptece”.

5. *„[Napisy: promocja % „!” w ofercie %]*

Spółka wskazuje, że przedmiotowe napisy zostały zdjęte.

Spółka pragnie zwrócić uwagę WIF na fakt, iż przedmiotowe oznakowania były umieszczone wewnątrz Apteki, a co za tym idzie nie miały one wpływu na podjęcie przez konsumentów, znajdujących się na zewnątrz Apteki, decyzji o dokonaniu w niej zakupów.”

Mając powyższe na uwadze pełnomocnik strony wniósł o umorzenie niniejszego postępowania jak bezprzedmiotowego.

Pismem z dnia 19.06.2019 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Krakowie zawiadomił stronę iż postępowanie administracyjne w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne w zakresie działalności reklamowej apteki ogólnodostępnej o nazwie [...] zlokalizowanej [...] nie zostanie

załatwione w terminie określonym w art. 35 k.p.a. ze względu ze względu na jego złożony charakter oraz konieczności przeprowadzenia dodatkowych dowodów, a następnie ich analizy. Nowy termin ustalono się na dzień 22.06.2019 r.

W dniu 05.06.2019 r. wezwano w charakterze świadka [...] zawiadamiającego o podejrzeniu prowadzenia reklamy przez [...] do osobistego stawiennictwa na dzień 26.06.2019 r. w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Krakowie, celem złożenia zeznań w charakterze świadka w postępowaniu w związku z toczącym się postępowaniem w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne w zakresie działalności reklamowej apteki.

Dnia 26.06.2019 r. przesłuchano w charakterze świadka [...]. Podczas przesłuchania świadek, w odpowiedzi na zadane pytania, złożył zeznania następującej treści:

„Podtrzymuję twierdzenia zawarte w moim piśmie z dnia 15.11.2018 r. dotyczące działań reklamowych w aptece [...] zlokalizowanej w [...].

Potwierdzam, że nadesłane zdjęcia 13, 14, 15 i 16 z całą pewnością zostały wykonane przeze mnie w aptece [...] zlokalizowanej w [...] i nie może być pomyłki w opisie zdjęcia.

Potwierdzam, że gazetka reklamowa pn. [...] znajdowała się przy okienkach ekspedycyjnych w tej aptece, zgodnie z tym, co napisałem we wniosku, gazetki znajdowały się w każdej z aptek, których zdjęcia nadesłałem.

W związku z tym, że pisałem o tym, że działania reklamowe opisane w moim piśmie, to jest gazetki reklamowe i plakaty za listopad, były prowadzone w aptekach [...] również w listopadzie 2018 roku oświadczam, że nie mogę jednoznacznie potwierdzić, że byłem również w tej aptece w listopadzie.

Wiem, że obowiązuje zakaz prowadzenia reklamy aptek już od kilku lat, a działania które zaobserwowałem w aptekach [...] według mnie są reklamą tych aptek. Opisane przez mnie oznakowania umieszczone w aptece mnie osobiście nie zachęciły dodatkowo do zakupów w aptece. Ponadto wskazuje, że farmaceuta w żaden sposób nie zachęcał mnie do zakupów. Apteki, które odwiedziłem, znajdują się w okolicach, gdzie mieszkam lub pracuję, stąd często je odwiedzam.

Oświadczam, że nie działałem na zlecenie innego podmiotu i z racji swoich działań nie otrzymałem wynagrodzenia.”

Złożone przez świadka zeznania potwierdziły prowadzenie w aptece działań opisanych w piśmie z dnia 16.11.2018 r. zawiadamiającym o podejrzeniu prowadzenia reklamy [...] zlokalizowanej [...].

W dniu 28.06.2019 r. wezwano w charakterze świadka Panią mgr farm [...], kierownika apteki do osobistego stawiennictwa na dzień 17.07.2019 r. w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Krakowie, celem złożenia zeznań w charakterze świadka w postępowaniu w związku z toczącym się postępowaniem w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne w zakresie działalności reklamowej apteki.

Dnia 17.07.2017 r. przesłuchano w charakterze świadka kierownika apteki Panią mgr farm [...]. Podczas przesłuchania świadek, w odpowiedzi na zadane pytania, złożyła zeznania następującej treści:

„Po okazaniu mi zdjęć z całą pewnością mogę potwierdzić, że zostały wykonane w aptece,

w której jestem kierownikiem, zlokalizowanej w [...]. Nie mogę potwierdzić, że gazetka reklamowa pod nazwą [...] znajdowała się przy okienkach ekspedycyjnych w tej aptece, przedstawione na zdjęciach gazetki mogły to być gazetki informacyjne, które także znajdowały się na stojaku w aptece. Natomiast potwierdzam, że na zdjęciu widoczne są gazetki reklamowe umieszczone na tym stojaku w aptece. Gazetki reklamowe były dostarczane przez firmę kurierską, ale nie znam jej nazwy ani adresu. Gazetki były umieszczane w izbie ekspedycyjnej apteki przez pracowników apteki. Nie wyrażałam na to zgody i nie byłam wcześniej pytana o taką zgodę, ale po podjęciu działań przez właściciela apteki wyraziłam swój sprzeciw. Gazetki nie były wręczane pacjentom ani dołączane do dokonanych przez nich zakupów.

Nie potrafię oszacować, nawet w przybliżeniu, jakie były ilości gazetek dostarczonych do apteki, ponieważ nie uczestniczyłam w ich odbieraniu w aptece, odbierali je pracownicy apteki. Gazetki po każdorazowym stwierdzeniu ich obecności w izbie ekspedycyjnej były usuwane przeze mnie i przekazywane do utylizacji. Później, po pewnym czasie, ponownie stwierdziłam, że zostały tam umieszczone, i ponownie je usunęłam. Nie jestem w stanie określić dokładnie, jak długo gazetki pn. [...] były dostępne dla pacjentów w izbie ekspedycyjnej.

Potwierdzam, że plakat pn. [...] znajdował się w izbie ekspedycyjnej, w okresie od początku września do końca października 2018 roku. Plakat został umieszczony na ścianie przez pracowników apteki.

O układzie produktów na półkach decyduje pracodawca.

Informacje o cenach uzyskuję z cennika apteki, który znajduje się w systemie informatycznym apteki. Ceny produktów ustala pracodawca. Następnie ceny umieszcza na półkach pracownik apteki. O umieszczeniu produktów na półkach oznaczonych napisami PROMOCJA %, w OFERCIE %, widocznych na zdjęciach wykonanych w październiku, decydował pracodawca. Oznakowania napisami PROMOCJA %, w OFERCIE % oraz cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem znajdowały się w aptece w miesiącu październiku. Również w trakcie kontroli dwie z półek zostały oznakowane napisem w OFERCIE %. Produkty lecznicze umieszczone na półce oznakowanie napisem w OFERCIE % znajdującej się przy okienku ekspedycyjnym zostały wskazane przez pracodawcę, natomiast wyroby medyczne umieszczone na drugiej półce oznakowanej napisem w OFERCIE % znajdują się tam stale. Takie oznakowanie w mojej ocenie nie budzi wątpliwości i jest prawidłowe, dlatego nie wykluczam, że może nada znajdować się w aptece, ale nie jestem tego pewna.

Ponadto pragnę wyjaśnić, że jeżeli posiadamy duże stany magazynowe produktów, również sami decydujemy o umieszczeniu ich na półkach oznakowanych napisami PROMOCJA %, w OFERCIE %, natomiast o stanach magazynowych tych produktów decyduje pracodawca.

Widoczne na zdjęciach oznakowania cenowe produktów na regałach ekspedycyjnych były umieszczane przez pracowników apteki na zlecenie podmiotu prowadzącego aptekę, a produkty znajdujące się na półkach oznakowanych w ten sposób były umieszczane przez personel apteki.

Zalecenia dotyczące doboru produktów były przekazywane przez pracodawcę.

Napisy "PROMOCJA %" i „W OFERCIE %" oraz oznakowania poszczególnych produktów cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem znajdowały się w izbie ekspedycyjnej z całą pewnością przez okres miesiąca - w październiku 2018 roku.

Poprzednio pracowałam w innej aptece, należącej do innej sieci, gdzie gazetki promocyjne zostały uznane za reklamę apteki niezgodną z przepisami ustawy Prawo farmaceutyczne, dlatego sprzeciwiałam się działaniom polegającym na umieszczaniu w izbie ekspedycyjnej gazetek reklamowych pn. [...]. Swoje uwagi zgłaszałam [...], który przyjął je do wiadomości, jednak nie zauważyłam wpływu mojego sprzeciwu na działania pracodawcy."

Złożone przez kierownika apteki zeznania potwierdziły prowadzenie w aptece działań

reklamowych.

Pismem z dnia 22.07.2019 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Krakowie zawiadomił pełnomocnika Strony [...] o zakończeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie możliwości naruszenia art. 94a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne w zakresie działalności reklamowej apteki ogólnodostępnej o nazwie [...] zlokalizowanej [...]. Strona została poinformowana o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

W dniu 07.08.2019 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Krakowie wpłynęło pismo, w którym pełnomocnik Strony podtrzymał w całości swoje dotychczasowe stanowisko i wniósł o umorzenie prowadzonego postępowania administracyjnego jako bezprzedmiotowego.

Mając na uwadze zgromadzony w trakcie kontroli materiał dowodowy, a tym samym ustalony stan faktyczny, organ zważył, co następuje.

W wyniku zawiadomienia z dnia 16.11.2018 r o podejrzeniu prowadzenia reklamy [...] zlokalizowanej [...] oraz przeprowadzonej kontroli doraźnej stwierdzono niezgodność w pracy apteki.

Odnosząc się szczegółowo do stwierdzonego uchybienia należy stwierdzić, że niezgodność stwierdzona w trakcie kontroli apteki budziła zastrzeżenia, co do rzetelności prowadzonej działalności, a to na skutek naruszania przepisów obowiązującego prawa, a tym samym istniała konieczność wszczęcia postępowania, celem wydania stosownych nakazów przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego w ramach jego uprawnień ustawowych.

W wyniku zawiadomienia z dnia 16.11.2018 r o podejrzeniu prowadzenia reklamy oraz podczas kontroli stwierdzono prowadzenie reklamy apteki oraz jej działalności, Jednakże pełnomocnik właściciela apteki pismem z dnia 04.06.2019 r. poinformował, iż niezgodności wymienione w punkcie 1 protokołu z kontroli zostały usunięte. Organ uznał zatem, że podmiot prowadzący aptekę zaprzestał prowadzenia reklamy apteki i jej działalności.

Podsumowując, skoro podmiot prowadzący aptekę podjął stosowne kroki w celu wyeliminowania niedozwolonej reklamy apteki, nie ma konieczności nakazywania jej usunięcia na drodze decyzji, a tym postępowanie w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe, co skutkuje postąpieniem zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., to jest umorzeniem postępowania w części dotyczącej dostosowania działalności gospodarczej do przepisów ustawy Prawo farmaceutyczne w zakresie uchybień stwierdzonych protokołem kontroli opisanych w pkt 1 tegoż protokołu.

W zakresie stwierdzonych działań o charakterze reklamowym, na wstępie należy zważyć, że w myśl art. 94a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *Prawo farmaceutyczne* nadzór nad przestrzeganiem przepisów zakazujących aptekom i punktom aptecznym prowadzenia określonych form reklamy prowadzi wojewódzki inspektor farmaceutyczny. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy w tym przedmiocie wojewódzki inspektor farmaceutyczny uprawniony jest do wydania decyzji nakazującej zaprzestanie prowadzenia reklamy, której brak wykonania może prowadzić nawet do cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej.

Odnosząc się w związku z tym do ustaleń kontroli, w wyniku której stwierdzono

- kolportowanie gazetki zatytułowanej „[...]”, zawierającej zdjęcia produktów wraz z

ich cenami sprzedaży w aptece oraz jednocześnie umieszczenie w izbie ekspedycyjnej plakatu o nazwie „[...]” zawierającego zdjęcia niektórych produktów z wyżej wymienionej gazetki z ich cenami sprzedaży w aptece, a także równoczesne oznakowanie tych samych produktów na regałach ekspedycyjnych cenami z wykrzyknikiem, [...];

- umieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „PROMOCJA %” oraz oznakowanie produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, [...];
- zamieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %” oraz oznakowanie produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem, [...];
- zamieszczanie na regałach ekspedycyjnych białych napisów na czerwonym tle o treści „W OFERCIE %”, w dniu kontroli

to takie działanie należy uznać za naruszenie ustawowego zakazu reklamy apteki i jej działalności.

Taka treść we wskazanych oznakowaniach stanowi zdaniem organu przekaz reklamowy, a tym samym niedozwoloną reklamę apteki. Zamieszczanie oznakowań sugerujących niską cenę poprzez użycie haseł: „PROMOCJA %”, „W OFERCIE %” oraz cen uwidocznionych w czerwonych ramkach z wykrzyknikiem wyraźnie sugeruje, że w kontrolowanej aptece stosowane są korzystne, atrakcyjne ceny. Takie komunikaty mówią wprost o promocyjnej czy wyjątkowej dla nabywcy cenie sprzedaży lub wysokości rabatu i niewątpliwie wskazują na korzyści dla pacjenta, jeśli zdecyduje się na dokonanie zakupu tak oznakowanych artykułów

Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny wskazuje, iż gazetka reklamowa „[...]” oraz plakat o nazwie „[...]” wprost prezentowały ceny sprzedaży w aptece produktów leczniczych i innych artykułów w atrakcyjnej formie kolorowej gazetki i dużego plakatu dobrze widocznych i dostępnych dla pacjentów. Z analizy materiału dowodowego wynika, że ceny podane w gazetce i na plakacie odpowiadały cenom umieszczonym na wywieszkach cenowych przy produktach:

- [...] – cena 9,99 zł;
- [...] – cena 14,99 zł;
- [...] – cena 28,99 zł;
- [...] – cena 26,99 zł;
- [...] – cena 15,99 zł.
- [...] – cena 11,99 zł.
- [...] – cena 16,99 zł;
- [...] – cena 16,99 zł;
- [...] – cena 13,99 zł;
- [...] – cena 18,99 zł;
- [...] – cena 73,99 zł;
- [...] – cena 14,99 zł.

Nie jest zatem zgodne ze stanem faktycznym twierdzenie pełnomocnika strony, iż cyt.: „Spółka nie znajduje w materiałach elementów, które mogłyby świadczyć o naruszeniu art. 94a Prawa farmaceutycznego. Zwracamy uwagę na fakt, iż zarówno forma jak i treść gazetek nie sugeruje, że produkty przedstawione w ofercie były lub są dostępne w aptece”.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem strony, że gazetka i plakat stanowiły materiały reklamowe przygotowane na zlecenie podmiotów odpowiedzialnych, a zatem nie można ich uznać za reklamę apteki, gdyż stanowią dopuszczalną prawem reklamę produktów leczniczych. Strona w toku postępowania nie przedstawiła żadnych dokumentów, które mogłyby powyższe stanowisko potwierdzić.

Jak wynika z dokumentacji fotograficznej dostarczonej przez wnoszącego zawiadomienie o możliwości prowadzenia niedozwolonej reklamy oraz sporządzonej w trakcie kontroli oznakowania w postaci napisów „PROMOCJA %”, „W OFERCIE %”, oznakowanie produktów na tych regałach cenami w czerwonej ramce z wykrzyknikiem były dobrze widoczne w lokalu apteki dla pacjentów apteki.

Małopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny wskazuje, że strona pod pozorem prowadzenia reklamy produktów leczniczych na zlecenie podmiotów odpowiedzialnych w istocie prowadziła reklamę apteki prezentując w atrakcyjnej formie – kolorowych, dużych plakatów oraz kolorowych gazetek reklamowych ofertę handlową apteki, co niewątpliwie należy uznać za prowadzenie niedozwolonej reklamy. Powyższe stanowisko potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 kwietnia 2015 r., sygn.. akt II GSK 1935/13, w którym sąd wskazał, że *„Gazetka zawierająca ofertę produktowa z podaną ceną takiego produktu, wyłożona w aptece, w świadomości przeciętnego klienta jawi się jako reklama produktu, ale też i apteki. Wskazany w gazetce produkt jest przecież do nabycia, po określonej cenie w tej właśnie aptece.”* Wobec powyższego organ stoi na stanowisku, iż wszystkie powyższe działania strony były celowym zabiegiem aby pacjenci kojarzyli prezentowaną w gazetce i na plakacie ofertę przede wszystkim z apteką.

Do pacjentów kierowana była zachęta nabywania produktów oferowanych w aptece. Jeżeli tego typu komunikaty są przekazywane pacjentom apteki, to zasady logicznego myślenia i doświadczenia życiowego wskazują, że ma to na celu zachętę do zakupu, a więc zwiększenie sprzedaży. Jest to normalna powszechnie spotykana praktyka w handlu. Na co dzień wszędzie spotykamy się hasłami reklamowymi informującymi o korzystnych cenach, które służą tylko jednemu celowi, zwiększeniu sprzedaży towarów poprzez właśnie reklamę sprzedawcy i jego działalności. Temu celowi służą także plakaty i gazetki z cenami mające przyciągać uwagę potencjalnych klientów.

Orzecznictwo sądowe wypracowało już jednolitą linię oceny działań, które są niedozwoloną reklamą i próby przedsiębiorców podejmowane w celu nadinterpretacji intencji oraz zamiarów, którymi się kierowali przy podejmowaniu różnych działań mających rzekomo nie być reklamą spotkały się z negatywnymi rozstrzygnięciami sądów. Zgodnie z nim niedozwolony przekaz reklamowy może przybierać różne formy, a umieszczanie w aptece takich materiałów, jak w niniejszej sprawie jednoznacznie jest reklamą apteki.

Podsumowując prowadzone przez stronę działania należało uznać za prowadzenie reklamy apteki i jej działalności.

Wyjaśnienia pełnomocnika strony – pismo z dnia 04.06.2019 r., w którym, wskazał, że:

1. *„[Kolportowanie gazetki „ [...]” ze zdjęciami oraz cenami oferowanych w aptece produktów]
Na wstępie Spółka pragnie wskazać, że przedmiotowa gazetka na dzień dzisiejszy nie są udostępniane w lokalu Apteki.”*
2. *„[Umieszczenie w izbie ekspedycyjnej Apteki plakatu zatytułowanego „[...]”
W pierwszej kolejności Spółka pragnie wskazać, że przedmiotowy plakat został usunięty z Apteki.”*

3. „[Informacje sugerujące obniżkę ceny produktu poprzez oznakowanie ceny produktów na regałach ekspedycyjnych czerwoną ramką oraz wykrzyknikiem] Spółka podkreśla, że wskazane działanie nie jest aktualnie prowadzone w Aptece.”
4. „[Napisy: promocja % „!” w ofercie %] Spółka wskazuje, że przedmiotowe napisy zostały zdjęte”

pozwoliły na ustalenie, że zaprzestano prowadzenia niedozwolonej reklamy apteki oraz jej działalności. Mając to na uwadze bezprzedmiotowym następczo po wszczęciu postępowania stało się wydanie nakazu - na podstawie art. 94a ust. 3 ustawy Prawo farmaceutyczne - zaprzestania prowadzonej reklamy w sposób ustalony w trakcie postępowania, albowiem na dzień wydania niniejszej decyzji reklama nie jest już prowadzona. W związku z tym w tej części z przyczyn faktycznych należało umorzyć postępowanie na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

Pomimo jednak zaprzestania działań o charakterze reklamowym aktualizuje się obowiązek organu do postąpienia zgodnie z dyspozycją art. 129b ust. 1 i 2 *Prawa farmaceutycznego*. Przepis art. 129b stwierdza, że karze pieniężnej w wysokości do 50.000 złotych podlega ten, kto wbrew przepisom art. 94a prowadzi reklamę apteki, punktu aptecznego, placówki obrotu pozaaptecznego oraz ich działalności. **Karę pieniężną nakłada wojewódzki inspektor farmaceutyczny w drodze decyzji administracyjnej i jest to związane z stwierdzeniem prowadzenia reklamy, niezależnie, czy określone działania są nadal prowadzone na dzień wydania decyzji, czy też zaprzestano tych działań.** Przy ustalaniu wysokości kary uwzględnia się w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszanie przepisów. Wymierzenie kary pieniężnej jest obligatoryjne, a zatem czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorcy należy nałożyć sankcję karną nie jest pozostawione swobodnemu uznaniu organowi, w tym wypadku Małopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu. Organ nakładający karę pieniężną ma jedynie możliwość jej miarkowania.

Określając wymiar kary pieniężnej należy zważyć, że obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży w większym stopniu na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego, jakim są przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy jako podmioty profesjonalnie działające na rynku są zobligowane do przewidywania, zwłaszcza w przypadku prowadzenia działalności regulowanej skutków swoich działań, a w tym przypadku nie podejmowania prób w celu omięcia zakazu niedozwolonej działalności reklamowej, albowiem celem wprowadzenia zakazu reklamy aptek było ograniczenie konsumpcji produktów leczniczych.

Mając na względzie ustalony stan faktyczny organ za stwierdzone naruszenie ustawowego zakazu reklamy ustalił karę pieniężną w wysokości 10 000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych ⁰⁰/₁₀₀). Ustalając taki wymiar kary wziął pod uwagę, że przekaz reklamowy występował jedynie w izbie ekspedycyjnej. Dodatkowo zaprzestanie wszystkich działań reklamowych nastąpiło z dniem 04.06.2019 r. (pismo pełnomocnika strony), a także jest to pierwsze naruszenie ustawowego zakazu reklamy apteki i jej działalności przez podmiot prowadzący aptekę.

W przekonaniu organu nałożenie kary w takiej wysokości musi odegrać rolę prewencyjną, mającą zapobiec ponownemu naruszeniu zakazu w przyszłości. Mając natomiast na uwadze działanie strony polegające na zaprzestaniu prowadzenia działalności reklamowej przed zakończeniem postępowania administracyjnego oraz że było to pierwsze naruszenie ustawowego zakazu przez podmiot prowadzący aptekę, organ uznał, że kara nie musi być większej wysokości.

Należy nadmienić, że w przypadku stwierdzenia w przyszłości niedozwolonej reklamy apteki, będzie to miało znaczący wpływ na wymiar kary ze względu na ponowne naruszenie przepisów ustawy.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Głównego Inspektora Farmaceutycznego w Warszawie za pośrednictwem Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Krakowie w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Zgodnie z dyspozycją art. 129ba ust. 1 *Prawa farmaceutycznego* kary pieniężne uiszcza się w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna na konto Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Krakowie, Plac Szczepański 5, 31-011 Kraków w NBP O/Kraków numer rachunku **46 1010 1270 0009 4122 3100 0000**, a od kary pieniężnej nieuiszczonej w terminie nalicza się odsetki ustawowe.

Egzekucja kary pieniężnej wraz z odsetkami ustawowymi za zwłokę następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Otrzymuje:

1. [...]
2. a / a